

FRAMLEGGNOTAT TIL FAKULTETSSTYRET

Til: FAKULTETSSTYRET

Saksbehandler: Mette Groseth Langballe

Sakstype (O/D): D

Vedlegg: Instituttens kommentarer og innspill

Møtedato: 15.februar 2016

Sakstittel: Revisjon av fakultetets budsjettfordelingsmodell

Fakultetsstyret vedtok på møte 15.september 2015 en gjennomgang av budsjettfordelingsmodellen. Bakgrunnen for dette var spesielt et ønske om å gjøre en vurdering av hvorvidt stipendiat- og postdoktorstillingene kunne benyttes strategisk, samt at styret burde ha en strategisk pott.

I etterkant av styremøtet ble det nedsatt en liten arbeidsgruppe som skulle gjennomgå budsjettfordelingsmodellen og foreslå endringer. Gruppen har bestått av Bjørn Hol, Halvor Fahle, Reidar Rognlien og Mette Groseth Langballe.

DAGENS BUDSJETTFORDELINGSMODELL

Dagens budsjettfordelingsmodell ble benyttet første gang i forbindelse med fordelingen 2010.

Modellen består av følgende komponenter:

- Forskningsbasert utdanning
- Forskning og forskerutdanning
- Særskilte kostnader/Samfunnsoppdrag
- Infrastruktur

Komponenten forskningsbasert utdanning består av en basistildeling og særskilte kostnader. Basistildelingen er beregnede årsverk basert på pålagte undervisningsoppgaver for både grunnutdanning og forskerutdanning. Særskilte kostnader er kostnader som man ikke kan forvente dekkes gjennom beregningen av timeplanfestet undervisning.

Komponenten forsknings og forskerutdanning består av rekrutteringsstillinger, teknisk assistanse, vitenskapelig utstyr, resultatbaserte omfordelingsmidler, særskilte kostnader og strategiske satsinger.

Komponenten Særskilte kostnader/Samfunnsoppdrag består av universitetssykehustilskuddet og øremerket tildeling til Regionaletiske komiteer.

Komponenten infrastruktur består av husleie og andre felles driftsutgifter, samt fakultetsadministrasjonen og dekanatets midler til strategiske tiltak.

Komponentene i modellen er en synliggjøring av ressursgrunnlaget. Modellen representerer ingen øremerking av midlene til bestemte aktiviteter med unntak for rekrutteringsstillinger og særskilte kostnader/satsinger. Midlene blir stilt til rådighet for instituttene og andre enheter som én samlet pott.

Dagens budsjettfordelingsmodell er en blanding av en innsatsfinansiert fordelingsmodell og en resultatbasert fordelingsmodell. Utdanningskomponenten premierer innsatsfaktorene i utdanningen, nemlig ressurser til undervisning, eksamen og veiledning, mens i forskningskomponenten premieres i stor grad resultater i form av antall doktorgrader, antall publikasjoner og evnen til å hente inn eksterne forskningsmidler fra EU og NFR.

Modellen har nå vært brukt i syv år. Det første spørsmålet gruppen stilte seg var hvilke sider ved budsjettmodellen som ikke fungerer optimalt og hva som kunne forbedres. Erfaringene fra disse syv årene er at enkelte sider ved modellen bør revideres.

Utdanningskomponentens basistildeling

I dagens modell øker ressurstilgangen ved at volumet på undervisningen øker. Det ble derfor forutsatt, ved innføring av modellen, at alle endringer i studieprogrammene også skulle være en budsjettsak. Dagens modell har heller ikke tatt hensyn til studieprogrammenes ulike finansieringskategori, men behandlet alle etter samme priser.

Det har de siste årene vært mange revisjoner av studieprogrammene, både i grunnutdanningen og i forskerutdanningen. Erfaringer fra revisjonene er at det er et sterkt ønske om å opprettholde, eller øke, undervisningsvolumet for at ressurstilgangen ikke skal reduseres, selv om man både av økonomiske og pedagogiske grunner i mange tilfeller burde ha lagt om undervisningen. Det synes som derfor som om den nåværende budsjettmodell i kan ha gitt insentiver til å utføre undervisning dyrere enn nødvendig. Dette kan ikke være en ønsket tilpasning.

Slik modellen er nå er det heller ingen insentiver til å slå sammen studieprogrammer, gjøre kullene større eller sette i gang andre effektiviseringstiltak.

Rekrutteringsstillinger

Alle rekrutteringsstillinger er fordelt instituttene, og de har gitte måltall for besatte årsverk som må fylles hvert år. Ingen av rekrutteringsstillingene er fullfinansiert, men har differensiert finansiering avhengig av hvor stor andel av stillingene som gir undervisning. Det er ingen refordeling av stillingene mellom instituttene, men det er åpnet for en omdisponering mellom stipendiater og postdoktorer internt i instituttene.

Med en slik fordeling av rekrutteringsstillinger er det vanskelig å bruke disse som et strategisk virkemiddel på fakultetsnivå. Fakultetsstyret har selvfølgelig mulighet til å fordele eller endre måltallet for rekrutteringsstillinger mellom instituttene, men med den mangelfulle finansieringen, er det lite effektivt virkemiddel.

Særskilte tildelinger/øremerkede tildelinger

Etter syv års bruk av modellen, har det blitt svært mange særskilte eller øremerkede tildelinger. Disse finansieres særskilt, og før fordelingsmodellen benyttes på den øvrige virksomheten. Økt omfang på de særskilte/øremerkede tildelingene, betyr at mindre midler benyttes i fordelingen gjennom modellen. Dette betyr at midler trekkes ut før fordeling og fordeles tilbake med en øremerking. Et

eksempel er øremerking av midler til utdanningskoordinatorer, hvor midler til tre koordinatore er trukket ut fra instituttene, og tildelt tilbake.

I tillegg til at modellen etter hvert blir mindre oversiktlig, kan en slik måte å finansiere øremerkede tiltak på, også ha en omfordelingseffekt som ikke er ønsket.

Infrastruktur

På samme måte som særskilte/øremerkede tiltak, blir midler til infrastruktur trukket ut før fordelingsmodellen anvendes. Det praktiseres ikke et øvre tak på hva som kan avsettes til infrastruktur, men omfanget bestemmes hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen i fakultetsstyret. Øker avsetningene til infrastruktur, må fordelingsmodellens faktorer og priser endres for å få en fordeling som balansere med fakultetets inntekter. Dette gjør inntektene til instituttene mer usikre og uforutsigbare, og vanskeliggjør langtidsplanleggingen.

FORSLAG TIL REVIDERING AV BUDSJETTFORDELINGSMODELLEN

Det er arbeidet frem et relativt omfattende forslag til revidering av modellen, men det som er foreslått gjør modellen enklere – og baseres på elementer som er kjent.

Det legges opp til mer resultatbasert fordelingsmodell enn den som vi har i dag.

Utdanningskomponenten

Det foreslås at midler i utdanningskomponenten fordeles etter studieplasser og studiepoeng, med tilhørende finansieringskategorier.

I UiOs fordeling til fakultetene blir det også fordelt etter studieplasser og studiepoeng i utdanningskomponenten.

Studieplassebegrepet er ikke enkelt. Ved UiO ble det innført i forbindelse med ny budsjettfordelingsmodell i 2002. Det var da nødvendig å etablere et utgangspunkt med å gi et gitt antall studieplasser pr fakultet. Da antall studieplasser ikke har en tydelig sammenheng med opptaksrammer ble følgende fremgangsmåte benyttet:

- Det ble satt et nullpunkt i 2002, beregnet ut fra fakultetets studiepoengproduksjon i 2000 – som er utgangspunktet for MEDs antall studieplasser i finansieringsmodellen. Nye studieplassestildelingene etter det, har blitt lagt til de opprinnelige studieplassestildelingene fra 2002.
- Opptaksramme: antall studenter som tas opp til et studium for å få et gitt antall uteksaminerte kandidater i andre enden – *tatt høyde for et estimert frafall*. Opptaksrammen er derfor normalt høyere enn antall studieplasser.

Studieplasser er inndelt i finansieringskategorier, hvor A er høyeste beløp pr studieplasse og F lavest.

Fakultetet hadde følgende studiepoengproduksjon i 2000:

MED	A	B	C	D	E	F	SUM
	1 216	0	0	108	22	94	1 439

Det ble gjort noen tekniske endringer i tildelingen og ved innføringen av finansieringsmodellen og fakultetet fikk tildelt følgende plasser:

MED	A	B	C	D	E	F	SUM
	1 146	0	39	144	34	7	1 370

De tekniske endringene består primært at hovedfag/master/de to siste årene i profesjonsstudiet i klinisk ernæring er flyttet fra finansieringskategori D til C, mens ernæring lavere grad er flyttet fra finansieringskategori F til E. Det ble ikke gitt studieplasser til leger utdannet utenfor EU/EØS som var registrert ved fakultetet for å ta tilleggseksamen. Studieprogrammet *Internasjonal helse* ble heller ikke tildelt studieplasser, da det var forventet at dette studieprogrammet skulle være eksternt finansiert fra Norad. Det samme gjaldt også for *Forskerlinjen*, som hadde en egen øremerket finansiering fra departementet. I tillegg ble det også en generell nedskalering.

I kategori A ligger studieprogrammet i medisin, i kategori C ligger master/høyere grad i ernæring og i kategori D ligger studieprogrammene i helsefag, sykepleievitenskap og helseadministrasjon.

Samme år som bachelorprogrammet i helseledelse og helseøkonomi ble opprettet, ble sykepleievitenskap lavere grad nedlagt. Fakultetet fikk ingen ny studieplasstildeling for bachelorprogrammet, men heller ingen reduksjon ved nedleggelsen av sykepleievitenskap lavere grad. Signaler fra UiO i 2014 gikk ut på at det kunne se ut som om det var en overflytting av studieplasser fra sykepleievitenskap til helseledelse og helseøkonomi.

Etter 2002 er nye studieplasstildelinger gitt ved opprettelsen av studieprogrammene *i Avansert geriatrisk sykepleie* og *European Master in Health Economics and Management*. I tillegg har profesjonsstudiene i medisin og klinisk ernæring blitt tildelt nye studieplasser i forbindelse med vedtak om økt opptak.

Vi har da følgende studieplasstildeling i 2016:

MED	A	B	C	D	E	F	SUM
	1 187	0	69	204	87	7	1 554

For alle bachelor og masterprogrammer er det enkelt å fordele pr institutt, noe mer utfordrende er det med studieprogrammet i medisin som fordeles på alle instituttene.

Et alternativ kan være å fordele studieplasser for studieprogrammet i medisin etter hvor stor andel ukeekvivalentene i programmet utgjør pr institutt. Følgende andeler er oppgitt i Oslo 2014:

- Institutt for medisinske basalfag: 65,5 ukeekvivalenter (31,5 %)

- Institutt for helse og samfunn: 32,75 ukeekvivalenter¹ (15,7 %)
- Institutt for klinisk medisin: 105,75 ukeekvivalenter (50,8 %)
- Ikke fordelte ukeekvivalenter²: 4 ukeekvivalenter (2 %)

Dette gir følgende studieplasser i studieprogrammet for medisin:

- Institutt for medisinske basalfag: 374 studieplasser
- Institutt for helse og samfunn: 186 studieplasser
- Institutt for klinisk medisin: 602 studieplasser
- Ikke fordelte ukeekvivalenter: 23 studieplasser

Med en slik fremgangsmåte blir studieplassene fordelt som følgende i 2016:

	Fin.kat A	Fin.kat B	Fin.kat C	Fin.kat D	Fin.kat E	Fin.kat F
Institutt for medisinske basalfag	374		69		87	
Institutt for helse og samfunn	186			204		7
Institutt for klinisk medisin	603					
Prosjektoppgave og elektive emner	23					

I tillegg til at studiepoeng for bachelor- og masterstudiene fordeles til instituttene der de tilhører, foreslås det at studiepoengproduksjonen på medisin fordeles etter samme fordelingsnøkkel som ukeekvivalentene gir, samt at studiepoengproduksjonen på bachelor- og masterstudiene fordeles instituttene hvor de er produsert.

Studiepoenginntektene skal utgjøre 40 % av studiefinansieringen. Selv om et studieprogram ikke er tildelt studieplasser, kan det generere studiepoenginntekter. Det betyr at vi får studiepoenginntekter for studieprogrammene i Internasjonal helse, Helseledelse og helseøkonomi og Forskerlinjen³. Med fordeling av studiepoengene i medisin på tilsvarende måte som studieplassene (etter ukeekvivalenter) får vi følgende fordeling på instituttene for 2016:

	Fin.kat A	Fin.kat B	Fin.kat C	Fin.kat D	Fin.kat E	Fin.kat F
Institutt for medisinske basalfag	350		14	98		
Institutt for helse og samfunn	175			256		96
Institutt for klinisk medisin	569					

¹ Utplasseringen i allmenntmedisin og lokalsykehus i 7. modul krediteres likt mellom Institutt for helse og samfunn og Institutt for klinisk medisin i studieplanen, med seks ukeekvivalenter hver. Kostnadene ved denne undervisningen dekkes i sin helhet fra Institutt for helse og samfunn. Derfor legges alle ukeekvivalentene til Institutt for helse og samfunn.

² Prosjektoppgave og elektive emner. Ukeekvivalenten er lavere enn i studieplanen og er et anslag etter hvor mye midler som trengs for gjennomføring.

³ Studiepoeng fordeles ikke videre til Forskerlinjen selv om de produserer, da det er gitt en øremerket tildeling.

Studieprogrammernes studieplasser og studiepoeng er ikke nødvendigvis lagt i samme finansieringskategori. Som vi ser av tabellen over er studieprogrammet i ernæring lagt i finansieringskategori D når det gjelder studiepoeng, mens det ligger i finansieringskategori C og E når det gjelder studieplasser. Lavere grad i helseledelse og helseøkonomi gir uttelling i finansieringskategori F ved studiepoenginntekter.

Det foreslås at fakultetet viderefører UiO-prisene til instituttene i utgangspunktet.

Et spørsmål som raskt dukker opp ved en slik fordeling, er om kostnadene i alle ukeekvivalenter er like, eller om det er store forskjeller, slik at det ville være riktigere med differensierte priser. Vi velger å se bort fra dette budsjettmessig fordi det enkelte institutt har stor frihet til å velge undervisningsformer/pedagogiske metoder innenfor de samme gitte rammer. Imidlertid er det gjort noen regneeksempler på dette. En særlig kostbar ordning i medisinstudiet som utplassering i allmennpraksis og lokalsykehus 13 uker i 1., 2. og 7. modul har i dagens budsjettfordelingsmodell 13,5 millioner kroner øremerket til aktiviteten. I den foreslåtte modellen vil disse 13 ukeekvivalentene utgjøre i underkant av 17 millioner kroner. Det vil si at særlig kostbar undervisning vil kunne dekkes innenfor forslag til utdanningskomponent.

Rekrutteringsstillinger

Fakultetet har et minstekrav på 122 utførte stipendiatårsverk og 19 utførte postdoktorårsverk. Alle årsverkene/måltallene er nå fordelt instituttene. Nye rekrutteringsstillinger blir tildelt i UiOs budsjett-tildeling.

Fordeling av rekrutteringsstillinger er et viktig strategisk virkemiddel, også for instituttene. Det foreslås at de fleste rekrutteringsstillinger fortsatt beholdes på instituttnivå, men at et gitt antall refordelles årlig av fakultetsstyret.

Hvor stor andel som skal refordelles hvert år, er et politisk spørsmål som fakultetsstyret må ta stilling til. I vårt regneeksempel senere i notatet har vi trukket inn 18 stipendiatstillinger til refordeling i fakultetsstyret.

Det gjenstår fortsatt en del arbeid for eventuelt å bestemme hvor stor andel av stillingene som skal defineres som kliniske stipendiater, universitetsstipendiater eller postdoktorer. Dette har innvirkning på finansieringsgraden av stillingen. En klinisk stipendiat har fem års tilsetningstid, fordelt på 3 år forskning og to år undervisning, og 60 % finansiering. En universitetsstipendiat har normalt fire år tilsetningstid, fordelt på 3 år forskning og ett år undervisning, og 80 % finansiering. Den resterende finansiering av stillingen er forventet å bli «hentet» fra modellens utdanningskomponent.

Ved fakultetet er det Institutt for klinisk medisin som benytter kliniske stipendiater, de to andre instituttene benytter for det meste universitetsstipendiater.

Kriterier for fordeling av stipendiater mellom instituttene kan for eksempel være antall undervisningsfag, antall forskningssterke sentre, antall NFR- eller EU-tildelinger osv. Forslag til

fordeling vil bli forelagt fakultetsstyret i forbindelse med senere behandling av budsjettfordelingsmodellen.

Resultatbaserte omfordelingsmidler

Det foreslås at resultatbaserte omfordelingsmidler for doktorgrader, publikasjoner og EU/NFR videreføres med samme priser som UiO-prisene.

I Kunnskapsdepartementets «Orientering om forslag til statsbudsjett 2016 for universitet og høyskolar» er det varslet endringer i resultatindikatorer i finansieringssystemet fra og med 2017. Endringene som er varslet er ny indikator for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, ny indikator for antall uteksaminerte kandidater, EU-indikatoren blir utvidet og vil gjelde alle inntekter fra EU og beregningen av publiseringspoeng blir justert. Satsene på indikatorene vil bli fastsatt på grunnlag av oppnådde resultater i 2015. Disse endringene vil kunne være enkle å innføre i fakultetets forslag til ny fordelingsmodell.

Særskilte tildelinger/øremerkinger

Det foreslås at de aller fleste av de nåværende øremerkede tildelinger fjernes. Det betyr ikke at den øremerkede aktiviteten skal opphøre, men at instituttene gjennomfører aktiviteten gjennom den tildelte budsjetttramme. Hva som skal gjennomføres kan beskrives i det årlige disposisjonsskrivet.

Særskilte tildelinger som må videreføres er øremerkinger fra UiO sentralt (inkl. BiO og NCMM), regionaletiske komiteer, forskerlinjen samt midler til vitenskapelig utstyr (klasse II og klasse III).

Det bør også vurderes om enkelte andre øremerkinger skal videreføres, for eksempel aktivitet som legges til ett institutt, men hvor det forventes at det gis tjenester til alle instituttene, og hvor internprising av tjenesten er vanskelig å etablere, for eksempel *Senter for biostatistikk og epidemiologi*.

Infrastruktur

Det foreslås at kun husleie (intern og ekstern) legges under infrastruktur. Alle enheter ved fakultetet har enten internhusleie, ekstern husleie eller begge deler. Inntil videre vil all husleie dekkes av en avsetning sentralt ved fakultetet.

Ledelse og administrasjon

Ledelse og administrasjon foreslås som egen komponent. Det foreslås videre at denne finansieres av en «skatt» på tildelingene til instituttene, skatten legges på et nivå slik at dagens volum dekkes. Foreløpige beregninger viser at skattenivået vil ligge på ca. 20 %. Det tenkes at denne skatteprosenten skal ligge fast for å skape stabilitet og forutsigbarhet for instituttene. Skal ledelse og administrasjonen øke, må skattegrunnlaget øke ved instituttene eller fakultetets egen inntektsskapende aktivitet, f.eks. flere eksterne prosjekter som Scientia Fellows.

Strategi

Det foreslås at styrets og fakultetsledelsens strategiske satsinger også er en egen komponent, og skilt fra ledelse og administrasjon. Dette vil tydeliggjøre hva som er strategiske satsinger og hvilke

handlingsrom fakultetsstyret og fakultetsledelsen har. Strategiske satsinger bør primært være midlertidige og være betinget av at det gjennomføres særskilte satsinger eller og at disse eventuelt bli fast når aktiviteten finansierer seg selv gjennom økte inntekter basert på budsjettmodellen.

Det vil også være slik at økt strategisk handlingsrom krever at enten skattegrunnlaget ved instituttene øker eller fakultetets egen inntektsskapende aktivitet øker.

Fordelene ved en slik finansiering er at strategiske satsinger ikke kan vokse på bekostning av instituttene tildelingen. En ulempe ved finansieringen er at det kan ha en negativ spiraleffekt i perioder med synkende produksjon ved instituttene. Vi mener imidlertid at fordelene er større enn ulempene.

BiO og NCMM

BiO og NCMM ble overført til fakultetet i 2015. Overføringen forutsatte at fakultetet videreførte de øremerkede tildelingene til de to enhetene. Dette er gjort i den foreslåtte fordelingsmodellen, unntaket er skattlegging på resultatindikatoren doktorgrader, som fakultetet og BiO/NCMM har en avtale om betaling for tjenester fra Seksjon for forskningsadministrasjon. Ved en eventuell innføring av ny fordelingsmodell vil fakultetet ha en dialog med de to enhetene om skattlegging for mottatte tjenester fra fakultetsnivået.

REGIONALETISKE KOMITEER

De regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk sørøst (REK) finansieres med en egen øremerket tildeling fra Kunnskapsdepartementet. Det er forutsatt fra departementet at virksomheten ikke skal dekke egen infrastruktur innenfor tildelingen, og er derfor i den foreslåtte modellen unntatt fra beskatning.

REGNEEKSEMPLER

Nedenfor vises to regneeksempler med den foreslåtte modellen.

Forutsetninger tabell 1:

- Benyttet studieplasser og studiepoeng til fordeling i utdanningskomponenten
- Ingen refordeling av rekrutteringsstillinger
- Kun UiO-øremerkinger videreføres
- Strategisk avsetning på 15 millioner kroner, finansiert av beskatning av instituttene
- Ledelse og administrasjon (samme nivå som p.t.), finansiert ved beskatning ved instituttene
- Infrastruktur (Husleie) finansieres ved egen avsetning
- Skattesats 20 %; skattegrunnlag: utdanningskomponenten og RBO

Institutt	Utdanning	Rekrutterings- stillinger	Forskning øremerking	RBO	Drift adm	Sum	Trukket skatt	Dagens fordeling	Avvik beløp	Avvik %
IMB	79 434	37 281	12 058	16 126		144 898	33 210	142 095	2 803	2 %
Helsam	51 645	15 028	2 838	15 403		84 914	20 519	95 482	-10 568	-11 %
Klinmed	110 121	67 626	12 229	50 830		240 807	57 144	240 439	368	0 %
Bio	0	2 312	19 226	1 527		23 065	960	22 565	500	2 %
NCMM	0	2 312	11 716	2 093		16 121	1 101	16 719	-598	-4 %
Husleie	0	0	0	0	72 100	72 100	0	72 100	0	0 %
Strategi	2 684	0	12 875	5 955	22 820	44 334		38 235	6 099	16 %
Ledelse og administr	0	0	20 645	0	64 572	85 217	0	85 217	0	0 %
Totalt	243 884	124 559	91 587	91 934	159 492	711 456	112 934	712 852	-1 396	0 %

Forutsetning tabell 2

- Benyttet studieplasser og studiepoeng til fordeling i utdanningskomponenten
- Refordeling av 18 rekrutteringsstillinger
- Kun UiO-øremerkinger videreføres
- Strategisk avsetning på 15 millioner kroner, finansiert av beskatning av instituttene
- Ledelse og administrasjon (samme nivå som p.t.), finansiert ved beskatning ved instituttene
- Infrastruktur (Husleie) finansieres ved egen avsetning
- Skattesats 20 %; skattegrunnlag: utdanningskomponenten og RBO

Institutt	Utdanning	Rekrutterings- stillinger	Forskning øremerking	RBO	Drift adm	Sum	Trukket skatt	Dagens fordeling	Avvik beløp	Avvik %
IMB	79 434	32 079	12 058	16 126		139 696	31 910	142 095	-2 399	-2 %
Helsam	51 645	12 427	2 838	15 403		82 313	19 869	95 482	-13 169	-14 %
Klinmed	110 121	59 823	12 229	50 830		233 004	55 194	240 439	-7 435	-3 %
Bio	0	2 312	19 226	1 527		23 065	960	22 565	500	2 %
NCMM	0	2 312	11 716	2 093		16 121	1 101	16 719	-598	-4 %
Husleie	0	0	0	0	72 100	72 100	0	72 100	0	0 %
Strategi	2 684	15 606	12 875	5 955	22 820	59 940		38 235	21 705	57 %
Ledelse og administr	0	0	20 645	0	64 572	85 217	0	85 217	0	0 %
Totalt	243 884	124 559	91 587	91 934	159 492	711 456	109 033	712 852	-1 396	0 %

OPPSUMMERING

Tankegangen fra dagens modell foreslås hovedsakelig videreført, men i en enklere og mer transparent form. Siden vi legger inn studieplasser og studiepoeng, i stedet for volumet av undervisningen, viderefører vi UiO-modellen med de insentiver som ligger der. Dette er insentiver som økt tilførsel av ressurser ved økt produksjon av flere studiepoeng og ved effektivisering av undervisningen. Når det gjelder de andre komponentene, blir det mer transparent og forutsigbart. Andre fordeler er at modellen også setter grenser for hvor mye midler det kan settes av forlods til administrasjon, ledelse og strategi.

PROSESSEN SÅ LANGT

Denne beskrevne modellen har vært presentert for instituttene på Lederforum 1.desember 2015. I etterkant av møtet ble det sendt ut et notat om forslag til endring av fordelingsmodellen, som instituttene hadde frist til 19.januar 2016 med kommentarer og tilbakemeldinger. I tillegg ble det arrangert et utvidet Lederforum 26.januar med budsjettfordelingsmodellen som tema. Vedlagt følger instituttene tilbakemeldinger.

IMBs kommentarer til fakultetets forslag til budsjettfordelingsmodell

21.1.2016

IMB gir tilslutning til hovedprinsippene i ny budsjettmodell, med

- videreføring av midler til det instituttet som utfører produksjon/oppgaven som genererer inntekten
- felles administrativt nivå og fellesoppgaver finansiert gjennom en «skatt» på samlet tildelingsbeløp.

Vi mener at modellen vil stimulere til aktiviteter som forventes å gi økte inntekter (RBO), gi en riktig fordeling av undervisningsmidlene ved bedre økonomisk uttelling der undervisningskostnadene er høyest, dvs i laboratorietunge og kliniske fag med mye smågruppeundervisning, samt gi insentiver til effektivisering av undervisningen.

Ny modell øremerker, slik vi forstår det, kun midler som kommer direkte fra UiO sentralt. Fakultetet har imidlertid pålagt IMB oppgaver og satsinger, som til dels innebærer store, langsiktige økonomiske forpliktelser for instituttet, mens tildelingene er fjernet i ny modell. Dette er:

- **OCBE**, som skal yte service innen statistikkveiledning i medisinsk forskning og forskerutdanning for hele det medisinske fakultet. Senteret er overdimensjonert i forhold til IMBs eget behov, og dersom finansieringen bortfaller ser ikke IMB at det finnes midler til å drive senteret videre, og vil måtte trekke pågående stillingsutlysninger og avvikle store deler av satsingen.
- **Dyreavdelingen**, hvor tilskuddet til driften ved IMB i sin tid ble innført for å balansere opp mot situasjonen ved Klinmed som hadde tilgang til (subsidiert) dyrestall gjennom Universitetssykehuset (daværende Rikshospitalet). Situasjonen er ikke vesentlig forandret i dag.

I nåværende fordelingmodell ligger det dessuten støtte til drift av **Mekanisk verksted** og til **prekliniske enhet for PET-forskning**. Begge oppfattes av IMB som fakultetetsanliggender.

Til sammenlikning har IMB, med virkning fra inneværende budsjettperiode, innført en egen modell for fordeling av midler til avdelingsnivå, etter prinsipper som likner fakultetets forslag til ny modell. Men i motsetning til fakultetets modell blir midler tilknyttet forpliktelser og tiltak som er pålagt avdelingen av instituttnivået tilført den respektive avdelingen som **særtildelinger**. Et eksempel er lønnsmidler til en ingeniørstilling tilknyttet Norsk Transgensenter (NTS), som tilføres Avdeling for ernæringsvitenskap, da NTS er en overordnet aktivitet som instituttet ønsker å opprettholde, men hvor avdelingen den er tilknyttet ikke kan pålegges den fulle økonomiske belastningen. Et annet eksempel er en ingeniørstilling innen lasermikroskopi tilknyttet innfasing av CMBN.

IMB mener at **fakultetet må stå ved forpliktelser inngått på tidligere stadier**, som i samtlige tilfeller er knyttet til fakultetsovergripende behov, og opprettholde disse tildelingskomponentene i ny fordelingsmodell.

Rekrutteringsstillinger

IMB er enig i den foreslåtte modellen for finansiering av rekrutteringsstillingene, men er skeptisk til å beholde samtlige stillinger til fordeling på fakultetsnivå.

Overføring av alle rekrutteringsstillingene til instituttnivå i forrige revisjon av budsjettmodellen ga instituttene forutsigbarhet og mulighet for å planlegge strategisk i forhold til blant annet rekrutteringsprosesser og insentiver ved etablering av tematiske områder. I de senere år er stillingene dessuten i økende grad blitt benyttet som egenandeler inn i søknader om eksterne forskningsmidler (f.eks. NFR fellesløft og SFI).

Å holde tilbake samtlige rekrutteringsstillinger på fakultetsnivå vil medføre mindre forutsigbarhet for instituttene. Søknadsprosesser vil ikke kunne gjennomføres med stillinger som egenandeler uten fakultetets medvirkning. Dersom fakultetet ønsker en strategisk virkemiddel foreslår IMB at en mindre andel av stillingene settes av til dette, og at de øvrige stillingene tildeles fast. Et alternativ er at fakultetet setter av en strategisk pott på f.eks 10 mill per år for å støtte «fellesløft» innen eksternt finansiert forskning.

IMB savner en omtale av kliniske stipendiater og begrunnelsen for at Klinmed skal ha rundt 70 kliniske stipendiater.

Med den finansieringen som er foreslått vil det ikke være forskjell i tildelingen til en «vanlig» og en klinisk stipendiat. Begge kategorier vil ha 3 forskningsårsverk finansiert i fakultetsmodellen, tilsetningsperiode tilknyttet undervisningsplikt dekkes av instituttene selv. Vi mener dette må vurderes nærmere.

Tilbakemelding på fakultetets forslag til revisjon av budsjettfordelingsmodellen

Fra Institutt for helse og samfunn

20. januar 2016

Vi vil innledningsvis anerkjenne og støtte fakultetets ambisjon om en mer oversiktlig og transparent budsjettfordelingsmodell, med fornuftige incentiver. Vi legger også til grunn at fakultetet ønsker å arbeide frem en modell som oppleves som rimelig og rettferdig. Videre har vi tatt utgangspunkt i summer for fordeling til instituttene i hht korrigert regneark av 6. jan med effekter av modellen. Med denne opprettingen av regnefeil er effekten for Helsam bedret med ca 8 mill kr. Allikevel er effekten for Helsams budsjett, en reduksjon på ca 11 mill kr (12 %).

Vi gir først noen generelle kommentarer, før vi går noe grundigere inn i forhold som vi mener må justeres i det videre arbeidet med modellen.

Generelle kommentarer:

- Modellen må sannsynliggjøre og tydeliggjøre at fordelingen mellom enhetene mht inntekter og skatt, gir et riktig bilde og en ønsket fordeling mellom enhetene. Helsam mener hovedprinsippet i modellen gjør at størrelsesforholdet mellom enhetene i større grad må legges til grunn for fordeling.
-
- I utgangspunktet kan det være en god ide å viderefordre ut fra hovedprinsippene i UiOs fordeling, men dette forutsetter at disse prinsippene er fylt på en konsistent og forståelig måte, samt at de gjenspeiler den aktiviteten fakultetet ønsker å ha. UiOs fordeling til MED inneholder en rekke komponenter og alle er ikke like lette å følge over i den foreslåtte modellen for MED.
- Prinsippene som anvendes i modellen, fremstår som lite konsistente. For eksempel skattlegges kun deler av tildelingene til enhetene, uten at prinsippene for dette synes helt gjennomtenkt. De tre instituttene har sine tildelinger i stor grad i komponenter som skattlegges, mens NCMM /BiO nesten ikke skattlegges. Helsam mener det ligger en ubalanse mellom skattenivået for hver av enhetene og tilgangen på fellestjenester og midler til strategiske tiltak.
- Helsam mener skatten må trekkes av de faktorer som faktisk bruker det skatten er ment å finansiere. Slik er det ikke i forslaget. Modellen bør i større grad skille mellom skattlegging for finansiering av et nødvendig sekretariat/fellestjenester og strategiske satsninger.
- Det er en stor utfordring for fakultetet at både virksomheten og rammene for virksomheten varierer sterkt mellom de tre instituttene og mellom instituttene og NCMM/BiO. Dette skaper en fare for at ulike behov i enhetene ikke verdsettes likt.
- I notatet til Lederforums møte 1. desember sies det at "Dagens modell har heller ikke tatt hensyn til studieprogrammernes ulike finansieringskategori, men behandlet alle etter samme priser." Helsam mener dette utsagnet er feil. Det gir inntrykk av en forskyvning av midler fra

profesjonsstudiet til Ba/Ma-programmene med dagens fordeling. Det riktige er at det for alle programmene er gjort beregninger av ressursbehov, og at fordelingen er gjort deretter. Dyrere studier (både i form av lærerkrefter og infrastruktur som for eksempel disseksjonssal) har naturligvis fått mer ressurser til rådighet enn billigere studier.

- Forslaget til fordeling i utdanningskomponenten for profesjonsstudiet forutsetter en lik kostnad for alle ukeekvivalenter, og det argumenteres i notatet for at instituttene har stor frihet i hvordan de organiserer sin undervisning. Helsam mener at dette argumentet ikke er holdbart for gjennomføringen av praksisperiodene i lokalsykehus og primærhelsetjenesten, og at modellen må ta hensyn til dette.

Noen spørsmål fremstår som sentrale for oss å besvare for å sikre en mest mulig gjennomtenkt modell som er robust:

- Er det et mål å holde tildelingene til enhetene på omtrent samme nivå som i dag?
- Hvis ikke, hva er begrunnelsen for et mål om endring?
- Er anvendelse av UiOs komponenter egnet for direkte bruk i budsjettfordelingsmodellen ved MED?
- Er de valgte komponentene og det som tas inn konsistente og hensiktsmessige?
- Er skattlegging en god modell for å finansiere fakultetets ledelse, administrasjon og strategiske valg?
- Er det rimelig å skattlegge noen komponenter, men ikke alle?
- I så fall, hvilke prinsipper legges til grunn for å bestemme hva som skattlegges?

Helsam mener disse spørsmålene må diskuteres og avklares først, og at mer spesifikke spørsmål må tas deretter. For å belyse viktigheten av disse spørsmålene, har vi nedenfor tatt opp noen sentrale forhold der også mer spesifikke eksempler på utfordringene gis.

Hovedkomponentene som er valgt, synes langt på vei å reflektere fakultetets mål og oppgaver. Noen av elementene i komponentene kan imidlertid diskuteres. Vi mener videre at den relative fordelingen mellom instituttene av enkelte av elementer også må endres.

Fordeling mellom instituttene

For å kunne ta stilling til modellens egnethet, mener Helsam den relative størrelsesforskjellen mellom instituttene må beregnes og legges til grunn for fordelingen. Vi ser to robuste måter å beregne dette på. Den ene er å ta utgangspunkt i utdanningskomponenten slik den fremkommer i modellen, og se på den relative fordelingen av denne. Den andre kan være å ta utgangspunkt i antall ansatte. Forholdstallene for de tre instituttene blir da:

Institutt	Utdanningskomp (%)	Antall ansatte – basis (%)	Antall ansatte totalt (%)
IMB	33	32	29
Helsam	21	20	22
Klinmed	46	48	47

Utdanningskomponenten er beregnet ut fra det reviderte regnearket fra MED, datert 1.6.2016. Antall ansatte er hentet fra DBH og gjelder for 2015. Tallene er prosent av summen for instituttene.

Tabellen viser ganske konsistent fordeling mellom instituttene, der f. eks. Helsam utgjør 20-22 % av den samlede summen for instituttene. Ut fra en slik oversikt, kunne "fasiten" for fordelingen mellom instituttene bestemmes. Evt kunne de øremerkete postene fra UiO (NCOE, ERC, SFF/Nesten-SFF og

Fellesløftet) trekkes fra forlods. Ved å fastsette en slik norm, ville det være enklere å vurdere en del av komponentenes relative størrelse og om de treffer godt i forhold til hensikten.

Robustheten i en slik beregning kan også testes ved å se på fordelingen mellom instituttene ut fra komponenten "Forskning-resultat". Også her kommer Helsam ut med omtrent samme andel (19 %). Dette mener vi viser at Helsams faglige aktivitet svarer til ca 20 % av den samlede aktiviteten til instituttene. Det er vanskeligere å finne et godt grunnlag for å sammenligne instituttene og NCMM/BiO. Vi har derfor ikke gått inn på det.

Utdanningskomponenten

Slik vi forstår modellen, skal utdanningskomponenten gjenspeile instituttens relative andel av undervisningsoppgavene, inkludert fakultetets PhD-kurs. Det legges i forslaget til grunn at særskilte kostnader skal dekkes innenfor rammen man får. Et slikt prinsipp kan fungere, hvis særskilte kostnader er likt fordelt. Vi mener det ikke er tilfelle. Hvis vi tar utgangspunkt i dagens fordelingsmodell, der særskilte kostnader ved undervisning er synliggjort, fremkommer følgende vedrørende profesjonsstudiet i medisin: Særskilte kostnader utgjør hhv 5.6 mill kr, 13.7 mill kr og 5.3 mill kr for IMB, Helsam og Klinmed. Disse tallene er summen av disseksjon, labkurs, PCstuer, ferdighetssenter+OSCE og utplasseringsordningene. Disse kostnadene svarer til 32 % av den summen Helsam vil få for profesjonsstudiet i utdanningskomponenten, gitt det nye forslaget. Tilvarende beregninger for IMB og Klinmed gir hhv 7 % og 4 %. Det er med andre ord en så stor forskjell i relativ byrde av særskilte kostnader ved profesjonsstudiet at det fremstår som helt urimelig.

Prinsippet i modellen tilsier at undervisning ikke kan inngå som argument i andre komponenter. Det må bety at kostnader som sensorer (muligens med unntak av tilsynssensorer eller lignende) og eksamensavvikling ikke skal inngå i "Ledelse og admin" slik som i regnearket vi har fått. Slike utgifter ligger innbakt i det Helsam må dekke for alle Ba/Ma-studiene. Her ligger en forskjellbehandling av studieprogrammene som vi forventer er uønsket og må rettes opp.

Som redegjort for i fakultetets notat, beregnes studieplasser og studiepoeng som UiO fordeler til MED, med korreksjon for skatt. Ett av våre studieprogram (Ma i internasjonal helse) gir ikke uttelling i studieplasskomponenten som følge av dette. Ved å videreføre den manglende finansieringskomponenten i fakultetets fordelingsmodell, skyves ansvaret for å gjennomføre programmet ned til instituttet, samtidig som man ikke tilfører ressurser til å gjennomføre det. Det betyr at instituttet må ta av andre ressurser (til andre utdanningsprogram og forskningen) for å gjennomføre programmet. Løsningen som er foreslått, innebærer at det er et misforhold mellom ansvaret for å gjennomføre programmet og beslutningsansvar for om programmet skal gjennomføres. Vi mener dette er prinsipielt feil.

Rekrutteringsstillingene

Rekrutteringsstillingene er et av de viktigste strategiske virkemidlene instituttene har i forhold til forskning. Bare tilsetting i faste stillinger er viktigere. Vi mener det er helt avgjørende at dette beholdes på instituttnivå, i tråd med UiOs nærhetsprinsipp. Med tre store institutter som forventes å arbeide strategisk, mener vi det blir feil å flytte dette opp på fakultetsnivå. En deling ved at halvparten forvaltes på instituttnivå og halvparten på fakultetsnivå, ser vi heller ikke på som noen god løsning.

Helsam mener at rekrutteringsstillingene må fordeles mellom instituttene i hht en fordeling beregnet som beregnet ovenfor. Det gir en helt annen fordeling mellom instituttene enn i fakultetets forslag. En fordeling av stillingene i samsvar med størrelsen betyr at ansatte har omtrent like stor mulighet til å få tilgang til denne fellesressursen, og at instituttene har lik mulighet for strategisk bruk. Vi er klar over at Klinmed har vært avhengig av mange kliniske stipendiater for å fylle undervisningsbehov og at dette er en del av forklaringen på forfordelingen av dem. Men med fakultetets foreslåtte fordelingsmodell skal dette dekkes opp i utdanningskomponenten. Å ta dette inn som en begrunnelse for en skjevfordeling av rekrutteringsstillinger, bryter dermed med modellens grunnprinsipp. Regjeringens prioritering av stipendiatstillinger omfatter både realfag, medisin og helsefag. Det er dermed ingen grunn til å skjevfordele mellom instituttene.

Diskusjonen om rekrutteringsstillingene aktualiserer en prinsipiell diskusjon i fakultetet om hvilke strategiske virkemidler som forventes anvendt på ulike nivåer. Vi mener en slik diskusjon må tas inn i prosessen med å beslutte ny budsjettfordelingsmodell, spesielt fordi en av begrunnelsene for omleggingen er å gi fakultetsledelsen og styret et handlingsrom for strategiske tiltak.

Dersom stipendiater eller postdoktorer inngår i det som avsettes innenfor "Ledelse og admin", bør heller ikke disse finansieres med mer enn 80 % av satsen.

Forslaget til fordelingsmodell bygger i utgangspunktet på en viderefordeling av fakultetets inntekter. Helsam mener at dette prinsippet også må anvendes for rekrutteringsstillinger. I det utsendte regneeksemplet fordeles drøyt 48 mill mer basert på rekrutteringsstillinger enn det fakultetet får i inntekt for disse stillingene. Det er også lagt inn høyere måltall for rekrutteringsstillinger enn måltallet i fakultetets tildelingsbrev. Det er vanskelig å se at prinsippene modellen er bygget på, her følges opp i utregningene.

Forskning øremerking

Blant de øremerkete elementene til forskning finner vi en blanding av poster som er øremerket fra UiO, og poster som fakultetet selv har besluttet å finansiere. Basisfinansieringen til NCMM/BiO er øremerket fra UiO og ligger her. Dette gjør at deres basisfinansiering er unntatt skatt. Det er kun rekrutteringsstillingene og den resultatbaserte forskningen som beskattes ved NCMM/BiO. Helsam mener dette er et brudd på prinsippet i modellen og skaper klare skjevheter mellom enhetene. Resultatet er at det ser ut til at instituttene subsidierer NCMM/BiO med fellestjenester og tilførsel av forskningsmidler. Dette kan selvfølgelig motvirkes ved at det er instituttens virksomhet som i all vesentlig grad skal nyte godt av det skatten skal finansiere. Men er det hensiktsmessig å skille mellom instituttene og NCMM/BiO på denne måten, mao at ledelse, sekretariat og strategiske tiltak primært skal komme instituttene til gode? Det er vel i realiteten kun bruk av studieadministrasjon som skiller instituttene fra NCMM/BiO. Denne ulikheten i bruk av fellestjenester er ikke stor nok til å unndra NCMM/BiO deltagelse i finansiering av fellestjenestene.

Forskerlinjen er også ført opp under "Forskning øremerking". Vi har vanskelig for å forstå hvorfor denne posten skal stå her og særskilt finansieres. Vi savner en begrunnelse for dette. Vi har fått opplyst at dette omfatter driftskostnader til gjennomføring av forskerlinjeprojekter. Dette er noe som for masterstudiene ligger i studiepoeng/studieplasskomponenten. Det betyr at forslaget behandler to like aktiviteter prinsipielt forskjellig. Vi mener at det å trekke ut denne posten er et brudd på prinsippene, siden det ikke er en tilsvarende post i fordelingen fra UiO til MED, men at MED har en uttelling for dette i studiepoenginntekter.

I komponenten "Øremerket forskning" er utstyrsmidler ført opp. Her ligger klasse II fordelt på to institutter, mens klasse III ligger på fakultetet. Dette er sannsynligvis gjort for å kunne sammenligne med årets tildeling, der klasse II er fordelt. Men i en endelig modell, må denne posten ikke ligge fast fordelt på enkelte enheter, men tilhøre fakultetets strategiske tiltaksliste. Vi forventer at Helsam skal ha tilgang på disse midlene på lik linje med de andre instituttene.

Her er også REK ført opp, noe som bidrar til at modellen blir mindre oversiktlig, siden REK ikke har noe med allokering av midler til forskning å gjøre. REK er vel kun en "gjest" i systemet. Ved at de ikke beskattes, blir det instituttene som finansierer deres bruk av fellesressursene. Men disse er vel sannsynligvis så små, at det kan være greit. Men prinsipielt er det ikke helt greit. En gjest som dette, bør være med å finansiere felleskostnadene de bruker.

Ledelse, administrasjon og strategiske tiltak

Det er i utgangspunktet en bra modell å finansiere ledelse, administrasjon og strategiske tiltak gjennom en skattlegging. Som pekt på innledningsvis, skattlegges enhetene ulikt, uten at det foreligger noen god forklaring på forskjellene. Det er åpenbare forskjeller i aktiviteten til REK, NCMM/BiO og instituttene, noe som kan gjøre det riktig å skattlegge dem ulikt. Men vi ser en fare i at instituttene kan komme til å sponse strategiske tiltak som kommer NCMM/BiO til gode. Nettopp forskjelligheten er viktig her. Siden NCMM/BiO kun har forskningsaktivitet vil de ha en vesentlig større innsats på forskning pr ansatt enn instituttene. Man kan derfor forvente at de vil være relativt større "brukere" av forskningsstrategiske virkemidler enn instituttene, og det er derfor vanskelig å forstå at de ikke skattes av sin basisfinansiering, hvis de samtidig skal ha tilgang til fakultetets ledelse, fellestjenester og strategiske tiltak.

Et annet forhold, er at studieprogrammenes ledelse og administrasjon ligger på ulike nivåer i organisasjonen. BA/MA-studiene har sin ledelse og administrasjon i instituttene, mens profesjonsstudiet har ledelse og administrasjon fordelt på instituttene og fakultetet. Helsam opplever at dette gjør at fellestjenestene som støttefunksjoner til studieadministrasjon og ledelse, i mindre grad er tilgjengelige for Ba/Ma-studiene enn for profesjonsstudiet. Modellens prinsipp med skattlegging, aktualiserer i enda større grad enn tidligere en tydeliggjøring om en ambisjon fra ledelsen om likebehandling av studiene og deres behov.

Har det vært vurdert om modellen burde skille på finansieringen av fakultetets ledelse og fellestjenester på den ene siden og strategiske tiltak på den andre? Det er mulig at det ville komplisere modellen, men det ville bidra til å tydeliggjøre fakultetets strategiske handlingsrom og hvilke disposisjoner som er gjort der. Eksempelvis så er satsningene som fakultetet har gjort på e-læring, digital eksamen og utdanningskvalitet i regneksemplet i hovedsak betegnet som en del av fellestjenester, men delvis også som strategiske satsninger. Helsam mener transparensten i modellen ville bli bedre om skillet mellom fellestjenester og satsninger var gjort tydeligere.

I notatet fra fakultetet legges det opp til at skatten blir omtrent 20 %. Vi etterlyser en klar begrunnelse for det valgte nivået. Det kan meget vel være riktig, men det hører sammen med å bestemme overordnet mål for fordeling mellom instituttene, samt hvilke strategisk handlingsrom instituttene skal ha. Helsam mener også det er viktig at fakultetet definerer et tak på skatten, ikke et omtrentlig mål.

Forslaget til fordelingsmodell sett i lys av UiOs fordelingsmodell

Vi ber fakultetet vurdere å ta opp til diskusjon om studieplassberegningene for eksisterende studier bør revideres ved UiO på en periodisk basis. Slik dette er beskrevet er det ikke gjort noen vurdering av dette siden innføringen i 2002.

I tildelingen fra UiO er det en reduksjon i prisene for studieplasser som etter det vi forstår er begrunnet i forhold som har med virksomhet i universitetssykehusenes lokaler. Denne avkortningen gjøres i modellen gjeldende for all utdanningsvirksomhet ved MED uavhengig av om den gjennomføres i sykehuslokaler. Det betyr at Ba/Ma-studiene bærer en reduksjon solidarisk med profesjonsstudiet.

Gjennomgangen vår i forbindelse med denne høringen har vist oss at sammenhengene mellom KDs tildeling til UiO og UiOs tildeling til MED er sentrale å forstå. Derfor mener vi at det i prosessen videre tydeliggjøres hvordan komponenter som er relevante for MED, inngår i tildelingen til UiO.

Til: Medfak

Dato: 19. januar 2016

Revisjon av fakultetets budsjettfordelingsmodell

Vi viser til notat av 18. desember 2015 vedrørende revisjon av fakultetets budsjettfordelingsmodell. Vi har noen kommentarer.

Generelt

Klinmed stiller seg positivt til en modell som viderefører de tildelingskriteriene som UiO sentralt legger til grunn ovenfor fakultetene. Vi er også positiv til en utvikling hvor omfanget av detaljerte tildelingene blir redusert til fordel for økt grad av rammestyring.

Vi ser imidlertid visse utfordringer i forhold konsekvensene av endret modell for tildeling til utdanning, bortfall av visse øremerkede midler og til ønske om å trekke inn og refordele rekrutteringsstillinger.

Utdanning

Klinmed overskuer ikke fullt ut konsekvensene av endringen i utdanningskomponenten ved at midlene fordeles etter studieplasser og studiepoeng isteden for etter timeplanfestet undervisning. Vi trenger derfor større innsikt i premissene for ny modell, og vi ser det som nødvendig å vurdere implikasjonene i samråd med fakultetet. Vår umiddelbare vurdering er at utdanningskomponenten synes noe underfinansiert i forhold til dagens rammebetingelser.

Per i dag har vi en kapasitetsutnyttelse på anslagsvis 85 % på vitenskapelig personell i undervisningsstillinger. Samtidig vet vi at presset på ressursene øker som følge av:

1. effekten av økt opptak på medisinstudiet i 2013 – de store kullene kommer nå inn i de kliniske semestrene, noe som krever økte lærerressurser
2. innføring av elektive emner i Oslo2014
3. prøveordning og eventuell innføring av mentorordning i Oslo2014
4. økt bruk av Ferdighetssenteret

Vi vet også at samvirke med sykehusene nødvendiggjør en dyr organisasjonsmodell for Klinmed som sådan, og at etablerte eksamensformer (OSCE, klinisk muntlig eksamen) er svært kostnadskrevende, noe som i sum legger ytterligere press på våre samlede ressurser.

Når det gjelder doktorgradsutdanningen har vi også behov for en nærmere avklaring. For det første knyttet til fordelingsmodellens komponent for rekrutteringsstillinger. Vi er spørrende til hvordan forslaget om å refordele stillinger fra år til år skal kunne gjennomføres, gitt behov for nødvendig planleggingshorisont både for kliniske stipendiatstillinger og UiO-stipendiater. Oppgavefordeling mellom fakultet og institutt bes også tydeliggjort. Vi ser konturene av at oppgaver og ansvar skyves fra fakultet til institutt uten at vi så langt har hatt grunnlag for å se ressurstildeling, oppgaver og hensiktsmessighet i sammenheng.

Forskningskomponenten – øremerkede midler

Vi registrerer færre elementer, og tolker at dette medfører tilsvarende færre detaljerte bindinger for instituttet. Vi savner imidlertid to elementer hvor det i dag foreligger forpliktelser, og hvor vi frem til nå har hatt øremerkede tildeling. Dette gjelder:

1. Øremerkede midler til innfasing av SFF'ene CCB og CIR, hvor vi hittil har lagt til grunn i vår langtidsplanlegging at det årlig vil komme 2 mill. i øremerkede midler til videreføring og ivaretagelse av den kompetansen som er bygget opp i løpet av senterperioden. Bortfall av dette elementet vil svekke instituttets handlingsrom.
2. Øremerkede midler til Jebsen-sentre, hvor vi hittil har lagt til grunn i vår langtidsplanlegging at det årlig vil komme 3 mill. i årlige øremerkede midler til styrking av Jebsensentrenes kompetanse og kapasitet. Dersom dette elementet faller bort for kommende Jebsensentre vil dette kunne svekke instituttets evne til å oppfylle Jebsenstiftelsens krav til egenandel, og vilje til å huse fremtidige sentre.

Forskningskomponenten - rekrutteringsstillinger

Vi registrerer at fakultetet legger opp til full kostnadsdekning for denne type stillinger, før beskatning. Klinmed støtter en slik omlegging. Vi viser imidlertid til punktet ovenfor vedrørende doktorgradsutdanning, og er følgelig usikker på konsekvensene ved at et gitt antall rekrutteringsstillinger skal stilles til rådighet på fakultetsnivå.

Forskningskomponenten – resultatbaserte omfordelingsmidler

Vi registrerer at fakultetet legger opp til en ubeskåret viderefordeling av de midlene som blir gitt fakultetet. Klinmed støtter en slik omlegging.

Beskatningsprosent

Vi registrerer at det foreslås en beskatning på 20%. Vi har ingen formening om dette nivået er tilstrekkelig for å drifte fakultetet. Vi stiller oss imidlertid positiv til at den satsen man velger å benytte skal være fast og forutsigbar.

Doktorgradsfinansiering

Vi savner at fakultetet ikke har satt problemene rundt doktorgradsfinansieringen på agendaen i budsjettmodellarbeidet. For Klinmeds del er det problematisk at det systematisk legges opp til at kostnader og inntekter ikke følger hverandre.

Dess lenger ned i organisasjonen denne ordningen skyves, og dess større omfanget er på enkeltenheten, dess større er konsekvensene og opplevd problem. For Klinmeds del er etterslepet i størrelsesorden 20 – 30 mill kroner. Det er muligens slik at dette kun er et problem på Klinmed, ikke noe annet sted på UiO. Ikke desto mindre ville vi ønske at fakultetet i større grad erkjente utfordringen og bistod oss med en løsning.

Videre arbeid

Klinmed ønsker å delta i det videre arbeidet, og vil stille nødvendige ressurser til rådighet.

Vi er glad for at fakultetet har valgt å revidere og foreslå endringer i budsjettfordelingsmodellen. Det er grunn til å tro at alle modeller som har levet noen år fortjener evaluering og eventuell justering.

Vi støtter enkle og gjennomsiktige modeller som medfører at de forstås likt av alle aktører. Det er normalt et godt utgangspunkt for samarbeid mot felles mål.

Med vennlig hilsen

Hans Mossin
Administrasjonssjef

Hans-Jørgen Lund
Økonomisjef

Innspill til fakultetets budsjettfordelingsmodell fra NCMM og Bioteknologisenteret

Utdanningskomponenten

BiO og NCMM har verken studieprogrammer, emner eller studenter, og har ingen innspill til utdanningskomponenten i utkast til ny budsjettfordelingsmodell.

Refordeling av rekrutteringsstillinger

NCMM har ikke rekrutteringsstillinger i nåværende modell, kun frie midler.

BiOs to stipendiatstillinger inngår i midlene som er øremerket fra sentralt i forbindelse med omorganiseringen av senteret til Det medisinske fakultet som vertsfakultetet. Stillingene videreføres til forskningsgruppene i BiO som del av rundsumbevilgningene til gruppeledere som BiO er kontraktsforpliktet til å stille med. I BiOs budsjett er det ikke handlingsrom til å opprettholde nivået på fordeling til gruppene hvis disse midlene forsvinner på inntektssiden. Dersom stillingene inndras får det betydning for allerede rekrutterte forskningsgrupper, og det vil være naturlig å ha en dialog med BiO/NCMMs styre om eventuelle konsekvenser.

Vi ser imidlertid på prinsipielt grunnlag at det ville være bra å komme bort fra en ordning der stipendiatstillinger videreføres i rundsumbevilgningene, hvis dette kan gi senteret større handlingsrom til strategiske satsninger. I et tenkt fusjonert BiO/ NCMM vil det være noe mer frie strategiske midler tilgjengelig, slik at ordningen med inndragning og søknadsbaserte stipendiatstillinger muligvis vil kunne være gjennomførbar. Det er også gunstig for senteret å kunne bidra til å kvalifisere gruppelederne til faste stillinger ved UiO gjennom å gi dem veilederkompetanse. Hvorvidt en slik inndragning av øremerkede midler i BiO er gjennomførbar er dermed avhengig av om andre midler kan erstatte de stipendiatstillingene som i dag inngår i rundsumbevilgningene, samt hva BiO/NCMMs styre mener om saken.

RBO-midler og infrastruktur

BiO og NCMM støtter forslaget om at resultatbaserte omfordelingsmidler videreføres med samme priser som UiO-prisene. BiO og NCMMs RBO-midler er en del av inntektsstrømmen som ble øremerket i forbindelse med organisatorisk flytting til Det medisinske fakultet, og har derfor til nå ikke vært avkortet på noe vis. BiO/NCMMs styre har tidligere gått inn for å lage en avtale med fakultetet om frivillig avkorting av disse midlene som kompensasjon for tjenester fra fakultetsadministrasjonen, så endringer i RBO-midlene bør fremmes for dialog med BiO/NCMMs styre.

Det er akseptabelt for BiO/NCMM at kun husleie legges under infrastruktur i den nye modellen.

Konseptet skattlegging

Etttersom BiO/NCMM har hatt øremerkede inntektsstrømmer til nå, er vi usikre på hvordan en eventuell skattlegging vil slå ut for senterene. For NCMM vil en slik skattlegging påvirke UiOs egenandel til senteret i forhold til NFRs og HSØs andel av finansieringen, og vil kunne føre til at kontrakten med NFR eller konsortieavtalen vil måtte reforhandles. Kutt fra UiOs side kan dermed også utløse kutt fra de andre medfinansiererne av NCMM.

Siden BiO/NCMMs styre er parts sammensatt og har representanter fra HSØ og MN-fakultetet vil det være nødvendig å diskutere endringer som påvirker inntektsstrømmene i BiO og NCMM, og rokker ved øremerking fra Universitetsstyret, i senterenes styre før en avgjørelse fattes.